

**„The Lylye of Medicynes“ –
egy középkori gyógyszerkönyv a Bodleian Library-ben
University of Pennsylvania – University of Warwick**

Kulcsszavak: gyógyszer. gyógszertörténet, kultúrtörténet Bodleian Library, Anglia

Forrás Internet-helye: <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1807/1807.07127.pdf>

A *University of Pennsylvania* és a *University of Warwick (GB)* kutatócsoportja egy 1305-ből származó, az oxfordi „Bodleian Library“-ban őrzött közismert középkori gyógyszerkönyv, a „*The Lylye of Medicynes*“ („*Lilium Medicinae*“) receptjeit elemzi, amely 113 különböző betegségkép kezelését célzó 360 receptet tartalmaz, több mint 3.000 összetevővel. A középkorkutatókból, nyelvészekből, mikrobiológusokból, vegyészekből, gyógyszerészekből és informatikusokból álló interdiszciplináris team antibiotikus tulajdonságokkal rendelkező hatóanyagok után kutat a középkori receptúrákban. A *University of Nottingham* kutatói 2013-ban hozták létre az „*Ancientbiotics Team*“-et.

Az „*Ancientbiotics Team*“ egy tizedik századi angolszász kézirat („*The Bald’s Leechbook*“) szemcseppjeinek („*Bald’s Eyesalve*“) elemzésével kezdte munkáját. Ennek összetevői: hagyma, fokhagyma, marhaepe és bor. A team az eredeti receptúra szerint állította össze a készítményt és arra az eredményre jutott, hogy az MRSA-val (methicillin-rezisztens staphylococcus aureus) szemben hatékony.

A „*The Lylye of Medicynes*“ vizsgálata során a kutatók a külső fertőzésekre koncentráltak. A középkori kézirat 30 különböző szimptomát ír le, mint a nyitott bőr, vörösödés, elfeketedés, kellemetlen illatok, hőérzet, égés. A kutatók adatbankokba (mint a *Cochrane Database of Systematic Reviews*) táplálták be az egyes receptúrákat. Ez különböző eredményekkel járt. A bioaktív hatóanyagok tekintetében bizonyítást nyert a méz, az ecet, az anyatej és a marhamáj hatása. A középkorban a fűszeres ecetet fertőtlenítésre és pestis ellen alkalmazták. Az anyatej antimikrobiális hatásáról ismert, ami az általa tartalmazott immunglobulinoknak és enzimeknek tulajdonítható. A marhaepe arról ismert, hogy képes a Gram-pozitív csírák gátlására, amit azonban a mai gyógyászatban már nem alkalmaznak.

Szerzők

Erin Connelly, Schoenberg Institute for Manuscript Studies, University of Pennsylvania, Philadelphia,
erincon@upenn.edu

Charo I. del Genio, School of Life Sciences, University of Warwick, Coventry,
c.i.del-genio@warwick.ac.uk

Freya Harrison, School of Life Sciences, University of Warwick, Coventry,
f.harrison@warwick.ac.uk